بنام خدا

تعلیق (Suspend) یا توقف موقت عملیات جستجو و نجات در ساختمان‌های فروریخته ناشی از **انفجارات** یک تصمیم حیاتی و کاملاً حرفه‌ای است؛ هدف آن **حفظ جان نیروها و جلوگیری از تلفات ثانویه** است. این تصمیم معمولاً توسط فرمانده صحنه (IC) با مشورت افسر ایمنی (Safety Officer) اتخاذ می‌شود.
مثال‌ها و مراحل اجرایی به‌صورت دقیق آورده شد.

شهریارمزیدآبادی

مدرس امداد و نجات

تعلیق در عملیات جستجو و نجات – درس چهل و پنج

۱. تعریف تعلیق عملیات

تعلیق یعنی:

- **توقف فوری یا موقت عملیات**
- خروج نیروها از منطقه خطر (Hot Zone)
- ارزیابی مجدد شرایط قبل از ادامه

۲. مهم‌ترین شرایط تعلیق عملیات

۱. ناپایداری شدید سازه

علائم:

- صدای ترک خوردن یا خرد شدن
- جابجایی تیرها یا ستون‌ها
- ریزش خرده آوار

مثال:

در حین حفاری، سقف شروع به نشست می‌کند ← دستور فوری: **Evacuate – Evacuate – Evacuate**

۲. احتمال وجود مواد منفجره یا UXO

علائم:

- مشاهده سیم، چاشنی، بسته مشکوک
- هشدار تیم EOD

مثال:

در کنار جسد، یک شیء مشکوک دیده می‌شود ← توقف عملیات تا بررسی کامل توسط تیم خنثی‌سازی

۳. آتش‌سوزی یا خطر انفجار ثانویه

علائم:

- بوی گاز
- دود یا شعله
- افزایش دما

مثال:

نشت گاز در زیر آوار ← توقف + تهویه + ایمن‌سازی

۴. خطرات الکتریکی

علائم:

- سیم‌های برق لخت
- آب‌گرفتگی همراه با برق

مثال:

برق ساختمان قطع نشده ← توقف تا ایمن‌سازی کامل

۵. وجود مواد خطرناک (HAZMAT / CBRN)

علائم:

- بوی غیرعادی
- علائم مسمومیت در نیروها
- هشدار دستگاه‌های سنجش

مثال:

افزایش گاز سمی ← توقف و استفاده از PPE تخصصی

۶. پس‌لرزه یا لرزش

مثال:

پس‌لرزه در حین عملیات زلزله ← خروج فوری از سازه

۷. کاهش اکسیژن یا آلودگی هوا

علائم:

- افت اکسیژن
- افزایش CO یا گازهای خطرناک

۸. خستگی یا کاهش ایمنی نیروها

علائم:

- کاهش تمرکز
- خطاهای مکرر
- فرسودگی

۹. شرایط محیطی خطرناک

- باران شدید (افزایش وزن آوار)
- باد شدید
- تاریکی شدید بدون نور کافی

۳. سطوح تعلیق عملیات

۱. توقف فوری (Emergency Stop)

- خطر جدی و فوری
- خروج کامل نیروها

۲. توقف موقت (Tactical Pause)

- ارزیابی مجدد
- اصلاح شرایط

۳. محدودسازی عملیات

- کاهش نیرو
- ادامه با احتیاط

۴. مراحل اجرای تعلیق عملیات

۱-اعلام دستور

- توسط فرمانده:
  - "STOP OPERATIONS"
  - "EVACUATE"

۲-اطلاع‌رسانی سریع

- از طریق:

- رادیو
- سوت یا آژیر

۳-خروج ایمن نیروها

- از مسیرهای مشخص
- بدون دویدن یا ایجاد لرزش

۴-حضور و غیاب (Accountability)

- اطمینان از خروج همه نیروها

۵- ایمن‌سازی محیط

۶- ارزیابی مجدد

- بررسی توسط:
  - مهندس سازه
  - ایمنی
  - HAZMAT / EOD

۷- تصمیم‌گیری برای ادامه

- ادامه عملیات
- تغییر روش
- یا توقف کامل

۵. سناریوی واقعی (مثال کامل)

سناریو: انفجار در ساختمان ۴ طبقه

وضعیت: تیم در حال دسترسی به مصدوم

اتفاق: صدای ترک + مشاهده جابجایی تیر

اقدامات:

۱. فرمانده: "Evacuate"
۲. خروج سریع تیم
۳. شمارش نیروها
٤. بررسی توسط مهندس
٥. نصب شمع

٦. ادامه عملیات پس از ایمن‌سازی

❌ ۶. اشتباهات رایج

- تأخیر در اعلام توقف
- نادیده گرفتن علائم هشدار
- ادامه کار به دلیل فشار نجات
- نبود مسیر خروج مشخص

۷. بایدها و نبایدها

✔ بایدها:

- گوش دادن به علائم سازه
- اعتماد به Safety Officer
- تمرین تخلیه اضطراری
- داشتن برنامه خروج

❌ نبایدها:

- قهرمان‌بازی
- بی‌توجهی به هشدارها
- کار بدون هماهنگی

۸. اصل طلایی

«هیچ مصدومی ارزش از دست دادن جان نجات‌گر را ندارد»

جمع‌بندی

تعلیق عملیات:

- یک شکست نیست، بلکه **تصمیم حرفه‌ای برای حفظ جان نیروهاست**
- باید:
  - سریع
  - قاطع
  - هماهنگ انجام شود